

Als mijn vader sterft, erft zijn nieuwe vrouw alles

Misbruik van Alzheimerpatiënt komt voor doordat artsen en notarissen zich kunnen verschuilen achter hun geheimhoudingsplicht.

Philip Kooke
journalist en commentator

Hoewel ik al jaren de medisch gevormde van mijn vader ben, mocht de neuroloog die de diagnose Alzheimer had gesteld bij mijn vader niets uit het medisch dossier aan mij prijsgeven. Vanzelfsprekend was mijn vader niet in staat toestemming te geven zijn medisch dossier te overleggen. Dus handelt de neuroloog naar de regels. Hij raadt mij een juridische procedure aan. Alleen dat zou hem ontslaan van zijn beroepsgeheim.

Mijn vader besloot ooit, toen hij nog helder van geest was, dat ik namens hem beslissingen over leven en dood zou moeten nemen wanneer hij dat zelf niet meer zou kunnen. Nu mijn vader inmiddels een vegeterend bestaan leidt, behoort ik hem medisch te vertegenwoordigen. De neuroloog zegt dat hij gedwongen is in het belang van zijn patiënt te handelen. Ik meen dat deze neuroloog nu handelt in het belang van een vreemd karakter dat zich heeft genesteld in het lijf van mijn vader. De neuroloog peinst even. Hij bevestigt deze these: „Het is ook vreemd. Maar de wet laat mij geen andere keus”.

De neuroloog was op zijn hoede. Hij wist van het tragische conflict. Bijna twee jaar na de diagnose trouwde mijn vader in het geheim. De vrouw die hem daartoe dreef vervreemde hem van zijn vertrouwde sociale omgeving. Uit de opgevraagde huwelijksakte bleek dat als mijn vader zou overlijden, zij zijn hele vermogen erft. Maar mocht zij eerder onverhoopt eerder sterven, dan erft mijn vader helemaal niets.

De notaris die deze even uitzonder-

lijke als unieke akten bekrachtigde, wist dat mijn vader al jaren aan Alzheimer leed. Hij is hiervoor dan ook tot in hoger beroep bij het Gerechtshof in Amsterdam veroordeeld. Ook hij beriep zich ten principale op zijn beroepsgeheim. Hij wilde alleen uit zichzelf vertellen dat mijn vader, die ten tijde van het geheime huwelijk, allang niet meer wist waartoe een acceptgirokaart diende, dit allemaal zou hebben gewild.

Nu ik onlangs een boek heb geschreven over de zaak van mijn vader, word ik overstelpt met reacties die doordrenkt zijn van jarenlange wanhoop, woede en frustratie. Een betrokkene van het misbruik van een Alzheimerpatiënt maakt hetzelfde

---

Rechtsbescherming Alzheimerpatiënt eist andere regels

de door als iemand die merkt dat zijn huis is leeggeroofd, juist op het moment dat hij een begrafenis van een dierbare bijwoont.

De huidige regelgeving maakt het misbruik eenvoudig. Wanneer de Alzheimerpatiënt net iets te laat onder curatele is gesteld – een ingrijpende, rigoureuze stap die door dementen in de regel als pijnlijk wordt ervaren – ligt voor kwaadwillenden de weg open naar een perfect, veelal lucratief misdrijf. Geestesziek of niet, bij alle professionals met een beroepsgeheim gaan meteen de luiken dicht als om informatie wordt gevraagd. Een beroepsfout is zo gemaakt. Het herstel ervan vergt ech-

ter een slopende strijd, die voor generaties diepe wonden slaat.

Begrijp me goed: het beroepsgeheim is vanzelfsprekend een groot goed. Professionals moeten ongehinderd hun werk kunnen doen, patiënten of cliënten moeten vrijuit kunnen spreken. Maar als het brein is aangetast door Alzheimer, werkt het beroepsgeheim contraproductief. Het karakter van een Alzheimerpatiënt kan veelvuldig veranderen. Er is geen sprake meer van een samenhangende wil, noodzakelijk bij cruciale beslissingen. En omdat Alzheimerpatiënten vanaf de eerste symptomen meesters zijn in het verhullen van een ziektebeeld, poneren ze regelmatig meningen met een doortastend lijkende stelligheid, uit angst te worden 'betrappt'. Zonder een specialistische, deskundige medische achtergrond kan de wil van een Alzheimerpatiënt niet worden getoetst. Dat is een absolute noodzaak, omdat deze mensen in al hun kwetsbaarheid licht te beïnvloeden zijn. Ze zijn dan als vogels voor de kat. Dementieziekten brengen zulke zware maatschappelijke belangen met zich mee, dat dit voorrang moet hebben op het beroepsgeheim.

Bij de erkenning van de kwetsbare rechtsbescherming van dementen behoort een creatieve verandering van regels. Vrijwel alles is beter dan de huidige praktijk, waarin niemand zich verantwoordelijk acht als er misbruik wordt gemaakt van een geesteszieke.

Philip Kooke schreef het boek 'Ik laat je nooit in de steek', over het misbruik van een Alzheimerpatiënt. Hij spreekt dinsdagavond 18 maart tijdens een mini-symposium, locatie: Selexyz Verwijs, De Passage 39, Den Haag.